

На 1 май 2024 г. влиза в сила Споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Нова Зеландия

Споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Нова Зеландия влиза в сила на 1 май 2024 г. Преговорите по него започнаха през 2018 г. Споразумението бе подписано в Брюксел на 9 юли 2023 г.

Нова Зеландия е ключов търговски партньор на ЕС в индийско-тихоокеанския регион. Понастоящем двустранната търговия между ЕС и Нова Зеландия възлиза на 7,8 милиарда евро годишно за стоки и 3,7 милиарда евро за услуги, като и в двете области ЕС има положителен търговски баланс.

Със Споразумението се либерализират и улесняват търговията и инвестициите, както и се насърчават по-тесните икономически отношения между ЕС и Нова Зеландия. Разкриват се значителни икономически възможности за компаниите, земеделските производители и потребителите от двете страни. Двустранната търговия се очаква да нарасне с до 30%, като годишният износ на ЕС потенциално ще нарасне с до 4,5 милиарда евро. Инвестициите на ЕС в Нова Зеландия имат потенциал да нараснат с до 80 %. Очаква се от първата година на прилагане на Споразумението да се намалят с около 140 милиона евро годишно митата за компаниите от ЕС. Потребителите на стоки и услуги имат възможност да избират от по-голямо разнообразие на пазара. Премахват се пречките и се улеснява електронната търговия, като се създава сигурно място за бизнеса и потребителите чрез налагане на високи стандарти за защита на личните данни.

Това е първото споразумение, което изцяло интегрира новия подход на ЕС към търговията и устойчивото развитие и включва поемането на безпрецедентни ангажименти за устойчивост, включително за спазване на Парижкото споразумение относно изменението на климата и основните трудови права.

С влизане в сила на Споразумението се:

- **премахват митата** върху основния износ на ЕС за Нова Зеландия, като например свинско месо, вино и пенливо вино, шоколад, захарни изделия и бисквити;
- отваря **пазарът на услуги** на Нова Зеландия в ключови сектори като финансовите услуги, телекомуникациите, морския транспорт и услугите по доставка;
- гарантира недискриминационно третиране на инвеститорите от ЕС в Нова Зеландия и обратно;
- подобрява достъпът на дружества от ЕС до **договори за възлагане на обществени поръчки** на Нова Зеландия за стоки, услуги, строителство и концесии за строителство;
- защитават близо 2000 **вина и спиртни напитки от ЕС**, сред които 53 български вина и 9 български спиртни напитки, Prosecco, полската водка, Rioja, Champagne и Tokaji;
- защитават 163 от най-известните **традиционни продукти на ЕС (географски означения)**, сред които българското розово масло, сирената Asiago, Feta, Comté или Queso Manchego, шунката Istarski pršut, Lübecker Marzipan или маслините Elia Kalamatas;
- либерализира търговията с **екологични стоки и услуги**;
- улесняват потоците от данни, предвидимите и прозрачни правила за **цифрова търговия** и сигурната онлайн среда за потребителите;

- предотвратява налагането на необосновани **изисквания за локализиране на данни** и поддържат високи стандарти за защита на личните данни;
- подпомагат малките предприятия да изнасят повече чрез специална глава за **малките и средните предприятия**;
- намаляват **изискванията и процедурите за спазване на изискванията**, за да се даде възможност за по-бърз поток на стоки;
- защитават **правата върху интелектуалната собственост**.

От българските географски означения под закрилата на Споразумението попадат **българското розово масло**, както и вина и спиртни напитки със следните наименования:

- **Български вина**

1.	Асеновград / Asenovgrad	28.	Перушица / Perushtiza
2.	Болярово / Bolyarovo	29.	Плевен / Pleven
3.	Брестник / Brestnik	30.	Пловдив / Plovdiv
4.	Варна / Varna	31.	Поморие / Pomorie
5.	Велики Преслав / Veliki Preslav	32.	Русе / Ruse
6.	Видин / Vidin	33.	Сакар / Sakar
7.	Враца / Vratsa	34.	Сандански / Sandanski
8.	Върбица / Varbitsa	35.	Свищов / Svishtov
9.	Долината на Струма / Dolinata na Struma	36.	Септември / Septemvri
10.	Драгоево / Dragoevo	37.	Славянци / Slavianci
11.	Дунавска равнина / Dunavska ravnina	38.	Сливен / Sliven
12.	Евксиноград / Evksinograd	39.	Стамболово / Stambolovo
13.	Ивайловград / Ivaylovgrad	40.	Стара Загора / Stara Zagora
14.	Карлово / Karlovo	41.	Сунгурларе / Sungurlare
15.	Карнобат / Karnobat	42.	Сухиндол / Suhindol
16.	Ловеч / Lovech	43.	Тракийска низина / Trakiyska nizina
17.	Лозица / Lozitsa	44.	Търговище / Targovishte
18.	Лом / Lom	45.	Хан Крум / Khan Krum
19.	Любимец / Lyubimets	46.	Хасково / Haskovo
20.	Лясковец / Lyaskovets	47.	Хисаря / Hisarya
21.	Мелник / Melnik	48.	Хърсово / Harsovo
22.	Нова Загора / Nova Zagora	49.	Черноморски район / Chernomorski rayon

23.	Нови пазар / Novi pazar	50.	Шивачево / Shivachevo
24.	Ново село / Novo selo	51.	Шумен / Shumen
25.	Оряховица / Oryahovitsa	52.	Южно Черноморие / Yuzhno chernomorie
26.	Павликени / Pavlikeni	53.	Ямбол / Yambol
27.	Пазарджик / Pazardzhik		

• **Български спиртни напитки:**

1.	Бургаска мускатова ракия / Bourgaska muscatova rakya ; Мускатова ракия от Бургас / Muscatova rakya ot Bourgas; Bourgaska muscatova rakya; Muscatova rakya from Bourgas
2.	Карловска гроздова ракия / Karlovska grozdova rakya; Гроздова ракия от Карлово / Grozdova rakya ot Karlovo; Karlovska grozdova rakya; Grozdova rakya from Karlovo
3.	Ловешка сливова ракия / Loveshka slivova rakya; Сливова ракия от Ловеч / Slivova rakya ot Lovech; Loveshka slivova rakya; Slivova rakya from Lovech
4.	Поморийска гроздова ракия/ Pomoriyska grozdova rakya; Гроздова ракия от Поморие / Grozdova rakya ot Pomorie; Pomoriyska grozdova rakya; Grozdova rakya from Pomorie
5.	Сливенска перла / Slivenska perla; Сливенска гроздова ракия / Slivenska grozdova rakya; Гроздова ракия от Сливен / Grozdova rakya ot Sliven; Slivenska grozdova rakya; Grozdova rakya from Sliven
6.	Стралджанска мускатова ракия / Straldjanska muscatova rakya; Мускатова ракия от Стралджа / Muscatova rakya ot Straldja; Straldjanska muscatova rakya / Muscatova rakya from Straldja
7.	Сунгурларска гроздова ракия / Sungurlarska grozdova rakya; Гроздова ракия от Сунгурларе / Grozdova rakya ot Sungurlare; Sungurlarska grozdova rakya; Grozdova rakya from Sungurlare
8.	Сухиндолска гроздова ракия / Suhindolska grozdova rakya; Гроздова ракия от Сухиндол / Grozdova rakya ot Suhindol; Suhindolska grozdova rakya; Grozdova rakya from Suhindol
9.	Троянска сливова ракия / Troyanska slivova rakya; Сливова ракия от Троян / Slivova rakya ot Troyan; Troyanska slivova rakya; Slivova rakya from Troyan

Текстът на Споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Нова Зеландия на български език е достъпен на <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A22024A00866&qid=1712144056545>

По-подробна информация за Споразумението е налична на:

https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/new-zealand/eu-new-zealand-agreement/agreement-explained_en#services

https://policy.trade.ec.europa.eu/news/key-elements-eu-new-zealand-trade-agreement-2022-06-30_en